

SIEGFRIED E. VAN PRAAG

Eva was dien middag jammerlijk druk en spraakzaam, geheel anders dan haar gewoon ingetogen gedrag van wat ouwelijke, jonge en gestudeerde vrouw. Ze nam zelfs den arm van Dolf Sanders' pas-nieuwe verloofde en deed, terwijl ze haar veel oude photo's liet zien, of ze geheimpjes had met de andere vrouw, tegenover den man, haar ouden vriend. Ik heb m'n kind nooit zoo onwaardig gezien als op dien middag van haar vernederend verdriet.

Toen het bezoek vertrokken was, maakten we geen licht aan. Tegenover elkaar zaten we voor het raam in onze donker wordende straat. Er werd eerst geen woord gesproken. Toen plotseling zei ik iets doms, maar ik wist niet beter: „Dat had ik niet van hem gedacht, Eva. Ik weet dat er tegenwoordig veel geld noodig is om een huishouding op te zetten. Maar van Sanders had ik niet gedacht dat hij om geld zou trouwen.”

Ik hoorde m'n dochter met gebroken stem roepen: „Maar Annie Polak is een arm meisje!” En toen gebeurde er iets verschrikkelijks. Eva, die zelfs als kind bijna nooit schreide, begon in de stille, donkere kamer hartstochtelijk te huilen. Er braken uit m'n dochter van vijftientig jaar klanken los die ik niet kende, klanken van zulk een groot wee dat m'n handen naar m'n eigen hart zochten. Ik hoorde hoe zwaar m'n eigen adem ging, maar ik kon niets zeggen. „Annie Polak is een arm meisje.” Ja, nu begreep ik veel. M'n kind had leed omdat ze eruit zag zooals ze geboren was. De bron van haar ongeluk waren haar moeder en ik, die haar zóó verwekt hadden, stil en lief. Ze bezat slechts het „ewig weibliche” uit de literatuur, waar niemand wat om geeft. Haar vriend had een ander arm meisje genomen.

Er gingen nog drie jaren voorbij. Mijn dochter werd provisor in een apotheek van de Ruyschstraat, waarvan de eigenaar gestorven was en die zijn weduwe wilde aanhouden. Zij had een goede broodwinning. Eva had haar evenwicht teruggevonden. Ze keek haar vader en haar vrienden nu weer kalm en vragend aan, met de vraag of ze hen helpen kon. Ze ging zelfs regelmatig op bezoek bij haar ouden vriend Dolf Sanders, in wiens huishouding toen al een kind gekomen was. En nu liepen onze wenschen uiteen. 't Is zoo gemakkelijk, wat ik deed. Ik had namelijk al voor mijn dochter berust. „Eva zal wel nooit trouwen, maar ze heeft haar wetenschap en haar broodwinning. Hoevelen zijn niet ongelukkig in een huwelijk.” Ik kan me er niet van vrijpleiten dat ik, in plaats van om mijn dochter te treuren, tot mezelf zei: „Eva is geen vrouw om te trouwen. Ze leeft voor haar werk en de wetenschap.” En ik wist dat dit een leugen was. Eva wilde niets dan den eenvoud der natuur. De wegen van onze wenschen liepen in stilte uiteen. Ik dacht mannelijk, ik was trotsch op de levenswijze van mijn dochter. Een onafhanke-